

Zb. M.

Koparki o napędzie parowym

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/4, 606

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

słowackich. Część pierwsza omawia odlewnictwo metali kolorowych począwszy od czasów prehistorycznych. Jest ona ilustrowana licznymi szkicami stanowisk odlewniczych oraz przykładami odlewów użytkowych i artystycznych świadczących o wysokim poziomie odlewnictwa w Czechach. Część druga artykułu omawia zagadnienia odlewnictwa żeliwa.

Zb. M.

O MASZYNACH PAROWYCH NEWCOMENA

Angielskie czasopismo „The Engineer” zamieszcza w nrze 5598 z 1963 r. wartościowy artykuł L. Rolta: *Thomas Newcomen. Narodziny maszyny parowej*. Autor omawia życie i prace Newcomena, szeroko opisując jego tłokowe maszyny parowe. Obok dokładnego scharakteryzowania konstrukcji przytoczono wyniki badań indyktorowych pracy jednej z maszyn Newcomena; zbudowanej w 1746 r. Wykres indyktorowy, sporządzony w 1895 r., jest niezwykle ciekawy z technicznego punktu widzenia.

Dużo miejsca w artykule poświęcono zastosowaniom maszyn Newcomena. Liczne ilustracje zamieszczone w artykule wzięto z książki jego autora *Thomas Newcomen. The Prehistory of the Steam Engine*.

Zb. M.

XVIII-WIECZNY TEATR W PRADZE

Czeskie czasopismo „Technický Magazín” zamieszcza w nrze 5/1963 w dziale *Z historii techniki* artykuł L. Jenička opisujący fazy rozwojowe budowy teatru istniejącego w Pradze do dnia dzisiejszego pod nazwą „Tylovo Divadlo”. Teatr ten zaczęto budować w 1781 r. i był on w ówczesnych czasach dużym osiągnięciem technicznym. Autor artykułu przytacza interesujące dane technologiczne i konstrukcyjne z lat budowy oraz daje przegląd faktów historycznych, a na ich tle — postaci związanych z budową teatru. Stare rysunki i zdjęcia podnoszą wartość artykułu.

Zb. M.

KOPARKI O NAPĘDZIE PAROWYM

Radzieckie czasopismo naukowo-techniczne „Stroitielnyje i Dorożnyje Masziny” zamieszcza w nrze 4/1963 w dziale *Z historii maszyn budowlanych* artykuł, omawiający rozwój koparek o parowym napędzie ruchów roboczych i jezdnych. Początkowo były to samobieżne koparki kolejowe, poruszające się po prowizorycznie układanych szynach. Produkowane w St. Zjednoczonych znalazły one zastosowanie przy budowie wielkich magistrali kolejowych biegnących przez kontynent amerykański oraz przy budowie linii kolejowej łączącej Petersbrug z Moskwą. W okresie późniejszym produkuje się koparki o napędzie parowym także i w Kanadzie, a w r. 1861 pojawiają się pierwsze koparki wieloczerpakowe produkowane we Francji — pracują one przy budowie Kanału Sueskiego, a później Panamskiego. Pierwsze koparki rosyjskie zbudowano w 1902 r. W artykule omówiono ich rozwój aż do 1917 r.

Zb. M.